

SAYIŞTAY KARARI

Sayıştay Başkanlığından:

SAYIŞTAY GENEL KURUL KARARI

Karar Sayısı: 5391/1

Sayıştay Genel Kurulu tarafından, ekli "Sayıştay Başkanlığı Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (B) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esas ve Usuller" 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 62 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü uyarınca yürürlüğe konulmak üzere 13171201 S tarihinde kabul edilmiőtir.

SAYIŞTAY BAŐKANLIđI TARAFINDAN 4734 SAYILI KAMU İHALE KAP'ı NUNUN 3 ÜNCÜ MADDESİNİN (B) BENDİ KAPSAMINDA YAPILACAK İHALELERE İLİŞKİN ESAS VE USULLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Esasların amacı, Sayıştay Başkanlığı tarafından 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi uyarınca yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uygulanacak esas ve usullerin belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Esaslar, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Başkanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle alakalı olan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Esaslar, 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (b) bendi ile Geçici 4 üncü maddesine ve 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 62 nci maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıőtır.

Tanımlar

MADDE 4 -(1) Bu Esasların uygulanmasında;

a) Başkanlık: Sayıştay Başkanlığını,

b) Kanun: 4734 sayılı Kanunu,

c) Sözleşme: Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde Başkanlık ile yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,

ç) Esaslar: Bu Esas ve Usulleri,

ifade eder.

(2) Bu Esaslarda tanımı bulunmayan hususlar hakkında 4734 sayılı Kanunda yer alan tanımlar esas alınır.

Temel ilkeler

MADDE 5 - (1) Bu Esaslar kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, ulusal menfaatin korunması, standardizasyonun, modernizasyonun, güvenliğin ve gizliliğin sağlanması ve sUratle hareket ilkelerinin yanısıra, 4734 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen temel ilkeler de dikkate alınır. Bu kapsamda mal ve hizmet alımları ile yapım işleri kısımlar halinde de yapılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İhale Usulleri

Uygulanacak ihale usulleri

MADDE 6 -(1) Bu Esaslar kapsamında uygulanacak ihale usulleri aşağıdadır:

a) Pazarlık usulü.

b) Belli istekliler arasında ihale usulü.

(2) Başkanlık, bu Esaslar kapsamında ihale edilecek mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde birinci fıkra kapsamındaki ihale usullerinden herhangi birini seçebilir.

Pazarlık usulü

MADDE 7 - (1) Pazarlık usulü, ilan yapılmaksızın davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Davet edilecek istekliler ihale yetkilisince belirlenir ve davet edilecek istekli sayısı zorunlu haller dışında üçten az olamaz.

(3) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale sonuçlandırılır. Geçerli teklif sunan bütün istekliler ile kamu menfaati gereği bir kez daha fiyat görüşmesi yapılabilir. Nihai teklif tutan ilk teklif bedelinden yüksek olamaz.

Belli istekliler arasında ihale usulü

MADDE 8 - (!) Belli istekliler arasında ihale usulü; ilan yapılmaksızın, ihale yetkilisince belirlenen adaylar arasında yapılan ön yeterlik değerlendirilmesi sonucunda davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektiren işlerin ihalesi bu usule göre yaptırılabilir.

(3) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale sonuçlandırılır. Ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi istekli ile kamu menfaati gereği fiyat görüşmesi yapılabilir. Nihai teklif tutarı teklif edilen ilk bedelden yüksek olamaz.

(4) Davet edilecek istekliler üçten az olmamak üzere ihale yetkilisince belirlenir.

Doğrudan temin

MADDE 9 - (1) Aşağıda belirtilen hallerde, ihtiyaçlar ilan yapılmaksızın idari ve teknik şartlar ile fiyat üzerinde görüşme yapılarak doğrudan temin yoluyla karşılanabilir.

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edildiği alımlar ve yapım işleri.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu alımlar.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan ve asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve süresi beş yılı geçmeyen sözleşmeyle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden yapılacak mal ve hizmet alımları.

ç) 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen ve Kamu İhale Kurumunca güncellenen limit tutarın beş katına kadar olan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

d) İdare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

e) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki kamu idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sennayeler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bu idarelere ait birlikler, özel kanunlarla vakıf, fon ve sair adlarla kurulmuş olan kuruluşlar ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme veya şirketlerden alınacak ve bu Esaslar kapsamına giren mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasının uygulanmasında, komisyon kurma ve bu Esaslarda belirtilen yeterli kurallarını arama, teminat alma ve sözleşme yapma zorunluluğu bulunmaksızın ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından, teknik şartlar ve fiyat üzerinde görüşmeler yapılarak ihtiyaçlar temin edilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Esaslar

İhale komisyonu

MADDE 10 - (1) İhale yetkilisi; biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personel ile ilgili idare personelinin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, aynı sayıda yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.

(2) Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

(3) İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalinamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

(4) İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

İhale işlem dosyası

MADDE 11 - (1) İhalesi yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada ihale yetkilisinden alınan onay belgesi ve eki yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli, ihale dokümanı, adaylar veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler ve diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.

Yaklaşık maliyet

MADDE 12 - (1) Mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce, Başkanlık tarafından, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale dokümanında yer verilmez ve yaklaşık maliyet isteklilere veya ihale süreci ile resmi ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

İhale dokümanının verilmesi

MADDE 13 - (1) Başkanlık tarafından hazırlanan ihale konusu işe ait talimatları içeren idari şartnameler ile varsa teknik şartnameler, sözleşme tasarıları ve gerekli diğer belge ve bilgiler Başkanlıkça davet edilen isteklilere bedelli veya bedelsiz olarak verilebilir.

İhale dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması

MADDE 14 - (1) Davet yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek davet edilenlere bildirilir.

(2) Ancak davet yapıldıktan sonra tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin Başkanlıkça tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az üç gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi halinde teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

(3) Ayrıca, istekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden on gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir. Bu talebin Başkanlıkça uygun görülmesi halinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanı alan bütün isteklilere son teklif verme gününden üç gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtilmeksizin yazılı olarak gönderilir.

İhaleye katılabilme şartları

MADDE 15 - (1) İhalelere katılmak için ihale dokümanında belirtilen gerekli nitelik ve yeterliğe sahip bulunmak, ihale dokümanında belirtilen bilgi, belge, teminatları vermek ve tebliğat için adres beyanında bulunmak zorunludur.

İhaleye katılmayacak olanlar

MADDE 16 - (1) 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen durumda olan istekliler ihale dışı bırakılır. 4734 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilenler ihalelere katılamazlar.

Alt yükleniciler

MADDE 17 - (1) İhale konusu için özelliği nedeniyle ihtiyaç görülmesi halinde, ihale veya sözleşme dokümanında gerekli düzenlemelerin yapılması kaydıyla alt yüklenici çalıştırılmasına izin verilebilir.

(2) Alt yüklenicilerin yaptıkları işlerle ilgili sorumluluğu yüklenicinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesi

MADDE 18 - (1) Başkanlığın gerekli gördüğü veya ihale dokümanında yer alan belgelerde ihalenin yapılmasına engel olan ve düzeltilmesi mümkün bulunmayan hususların bulunduğu tespit edildiği hallerde ihale saatinden önce ihale iptal edilebilir.

(2) Bu durumda, iptal nedeni belirtilmek suretiyle ihalenin iptal edildiği isteklilere hemen tebliğ edilir. İhalenin iptal edilmesi halinde, verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve bu teklifler açılmaksızın isteklilere iade edilir.

(3) İhalenin iptal edilmesi durumunda iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir.

Geçici ve kesin teminat işlemleri

MADDE 19 - (1) İhalelerde teklif edilen bedelin% 3'ünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınır. İhale dokümanında belirtilmesi şartıyla mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde geçici teminat alınması zorunlu değildir.

(2) Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce, ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır. Ancak özellikli durumlarda ve gerekçe belirtmek suretiyle Sayıştay Başkanının onayı ile kesin teminat alınmamasına karar verilebilir. Bu durumda, düzenlenecek her hakedişten % 6 oranında yapılacak kesintiler teminat olarak alıkonulur.

(3) İhaleye, mevzuat gereği teminat vermesi mümkün olmayan isteklilerin katılması halinde, bu durumun yazılı ve gerekçeli olarak açıklanması şartıyla bu isteklilerden teminat alınmaz.

Teminat olarak kabul edilecek değerler

MADDE 20 - (1) Tedavüldeki Türk parası ya da bankalar tarafından verilen teminat mektupları teminat olarak kabul edilir.

Teminat mektupları

MADDE 21 - (1) Bu Esaslar kapsamında yapılacak ihalelerde bankalarca verilecek teminat mektuplarının kapsamı ve şekli konusunda, 4734 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre Kamu İhale Kurumunun tespit ettiği hususlar geçerlidir.

(2) Başkanlığa verilecek teminat mektuplarının, ilgili mevzuat uyarınca Türkiye'de bankacılık faaliyetinde bulunmalarına izin verilen yerli ve yabancı bankalarca düzenlenmesi şarttır.

(3) 23 üncü maddeye göre belirlenen tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olmak kaydıyla, geçici teminat mektuplarında süre belirtilir. Teklif geçerlilik süresinin uzatılması halinde geçici teminat mektuplarının süresi de aynı süre ile uzatılır.

(4) Kesin teminat mektubu alınması durumunda bunun süresi, ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle ihale dokümanında belirlenir. Başkanlıkça, kesin teminat mektuplarının geçerlilik süresi ile ilgili hususlarda kesin kabulün yapılacağı tarihe kadar gerektiğinde garanti süresini de kapsayacak şekilde düzenlemeler yapılabilir.

(5) Kesin teminat mektubu, yüklenicinin taahhüdünü şartname ve sözleşme hükümleri uyarınca eksiksiz ve sorunsuz yerine getirmesi ve kesin kabulünün yapılmasını müteakip 5/1/2002 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen şartlar çerçevesinde iade edilir.

(6) İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 22 - (1) Teklif mektubu ve geçici teminat da dahil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler bir zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve Başkanlığın açık adresi yazılır. Zarfın yapııştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve kaşelenerek veya mühürlenerek kapatılır.

(2) Teklif mektupları yazılı ve imzalı olarak sunulur. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve teklif mektubunun ad, soyad veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur. Mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ait ihalelerde, ihale dokümanında alternatif teklif verilebileceğine dair hüküm bulunması halinde alternatif teklifler de aynı şekilde hazırlanarak sunulur.

(3) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında Başkanlığa verilir. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir. Teklifler iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Posta ile gönderilecek tekliflerin ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar Başkanlığa ulaşması şarttır. Postadaki gecikme nedeniyle işleme konulmayacak olan tekliflerin alınış zamanı bir tutanakla tespit edilir.

Tekliflerin geçerlilik süresi

MADDE 23 - (1) Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dokümanında belirtilir. Başkanlıkça ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve sözleşme şartları değiştirilmemek ve isteklinin kabulti kaydıyla en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir.

Tekliflerin alınması ve açılması

MADDE 24 - (1) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar Başkanlığa verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. Bu Esaslarda belirtilen teklif hazırlama usullerine uygun olmayan zartlar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirilmeye alınmaz. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.

(2) İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar

verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

Tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 25 - (1) İhale komisyonu, tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.

(2) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belge veya bilgi eksikliği bulunması halinde Başkanlıkça belirlenen sürede isteklilerden bu eksikliklerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede eksiklikleri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve varsa geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.

Aşırı düşük teklifler

MADDE 26 - (1) İhale dokümanında teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen ihalelerde, aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen düzenlemelere göre işlem tesis edilir.

Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali

MADDE 27 - (1) İhale komisyonu kararı üzerine Başkanlık verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. Başkanlık bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle isteklilerce Başkanlıktan herhangi bir hak talebinde bulunulamaz. Ancak Başkanlık isteklilerin talepte bulunması halinde ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.

(2) İhalenin iptal edilmesi durumunda iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir.

İhalenin karara bağlanması ve onaylanması

MADDE 28 - (1) 25 inci ve 26 ncı maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır.

(2) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

(3) Bu Esasların 38 inci maddesine göre ihale dokümanında yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, bu fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

(4) En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, ikinci fıkrada belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır. Fiyat dışı unsur belirlenmemişse iş deneyim belge tutarı yüksek olan istekli üzerine ihale sonuçlandırılır. İş deneyim belgesi istenmeyen durumlarda bu hususla ilgili ihale dokümanında gerekli düzenleme yapılır.

(5) İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

(6) İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

(7) İhale, kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

(8) İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce Başkanlık, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. İki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.

Kesinleşen ihale kararının bildirilmesi

MADDE 29 - (1) İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir.

(2) İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere aynı şekilde bildirim yapılır.

(3) İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren beş gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.

Sözleşmeye davet

MADDE 30 - (1) 29 uncu maddede belirtilen sürenin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur.

(2) 19 uncu madde hükmü gereğince sözleşmeden önce kesin teminat alınmayan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde sözleşmeye davet, kesin teminat istenilmeksizin birinci fıkra hükümlerine göre yapılır.

Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu

MADDE 31 - (1) İhale üzerinde kalan istekli 19 uncu ve 30 uncu maddelere göre sözleşmeyi imzalamak zorundadır. Sözleşme imzalandıktan hemen sonra varsa geçici teminat iade edilir.

(2) Bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde protesto çekmeye veya hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale üzerinde kalan isteklinin varsa geçici teminatı gelir kaydedilir. Bu durumda Başkanlık, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif fiyatının ihale yetkilisine uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekli ile de bu Esaslar çerçevesinde sözleşme imzalayabilir. Ancak ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalanabilmesi için, 30 uncu maddede belirtilen on günlük sürenin bitimini izleyen üç gün içinde ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye 30 uncu maddede belirtilen şekilde bildirimde bulunulur.

(3) Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaması durumunda ise bu teklif sahibinin de varsa geçici teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Sözleşme yapılmasında Başkanlığın görev ve sorumluluğu

MADDE 32 - (1) Başkanlık, 30 uncu ve 31 inci maddede yazılı süre içinde sözleşme yapılması hususunda kendisine düşen görevleri yapmakla yükümlüdür. Başkanlığın bu yükümlülüğü yerine getirmemesi halinde istekli, sürenin bitmesini izleyen günden itibaren en geç beş gün içinde on gün süreli bir noter ihbarnamesi ile bildirmek şartıyla taahhüdünden vazgeçebilir. Bu takdirde geçici teminat geri verilir ve istekli teminat vermek için yaptığı belgelendirilmiş giderleri istemeye hak kazanır.

Şikayet başvurusu

MADDE 33 - (1) Şikayet başvurusu, ihale sürecindeki işlem veya eylemlerin

hukuka aykırılığı iddiasıyla bu işlem veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılmış olması gereken tarihi izleyen günden itibaren beş gün içinde ve sözleşmenin imzalanmasından önce, Başkanlığa yapılır.

(2) Başkanlık, şikayet başvurusu üzerine gerekli incelemeyi yaparak on gün içinde gerekçeli bir karar alır. Alınan karar, şikayetçi ile diğer isteklilere üç gün içinde bildirilir.

(3) Başvurular üzerine Başkanlık tarafından gerekçeli olarak;

a) İhale sürecinin devam etmesine engel oluşturacak ve düzeltici işlemle giderilemeyecek hukuka aykırılığın tespit edilmesi halinde ihalenin iptaline,

b) Başkanlık tarafından düzeltme yapılması yoluyla giderilebilecek ve ihale sürecinin kesintiye uğratılmasına gerek bulunmayan durumlarda, düzeltici işlem belirlenmesine,

c) Başvurunun süre, usul ve şekil kurallarına uygun olmaması hallerinde, başvurunun reddine,

karar verilir.

(4) Başkanlık, şikayet başvurusu üzerine gerekli incelemeyi yaparak on gün içinde gerekçeli bir karar alır. Alınan karar, şikayetçi ile diğer isteklilere karar tarihini izleyen üç gün içinde bildirilir. Başkanlık tarafından nihai karar verilmeden sözleşme imzalanamaz.

(5) Bu esaslar kapsamında yapılan ihalelere yönelik olarak Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet başvurusunda bulunulamaz.

Sözleşmeler

MADDE 34 - (1) Bu Esaslar kapsamında ihale edilen işler sözleşmeye bağlanır. Sözleşmeler Başkanlıkça hazırlanır ve ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanır. Düzenlenecek sözleşmelerde 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 7 nci maddesinde yer alan hususlardan ilgili olanlar belirtilir.

(2) İhale dokümanında aksi belirtilmedikçe sözleşmelerin notere tescili ve onaylatılması zorunlu değildir.

(3) İhale dokümanında belirtilen şartlara aykırı sözleşme düzenlenemez.

(4) Gerek görülmesi halinde, Sayıştay Başkanından onay almak kaydıyla %50 oranına kadar iş artışı veya %30 oranına kadar iş eksilişi yapılabilir.

Mücbir sebepler

MADDE 35 - (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:

a) Doğal afetler.

b) Kanuni grev.

c) Genel salgın hastalık.

ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı.

d) Başkanlık tarafından belirlenecek benzeri diğer haller.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dahil olmak üzere, Başkanlık tarafından yukarıda belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen on gün içinde yüklenicinin Başkanlığa yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.

Avans işlemleri

MADDE 36 - (1) Bu Esaslar kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde ihale veya onay belgesi ve sözleşmede belirtilmesi kaydıyla 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde teminat mektubu karşılığı avans verilebilir.

(2) Avans verilmesi durumunda alınacak avans teminat mektuplarının süresi mahsup süresi göz önünde bulundurularak Başkanlıkça belirlenir.

İhale sonucunun Kamu İhale Kurumuna bildirilmesi

MADDE 37 - (1) Başkanlık ihtiyaçları için gerçekleştirilecek mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ihale sonuçları, sözleşmenin taraflarca imzalanmasını müteakip 4734 sayılı Kanunda belirtilen süre içerisinde Kamu ihale Kurumuna bildirilir. Bu Esaslar kapsamında gerçekleştirilen ihalelere ilişkin sonuç bildirimleri Kamu İhale Bülteninde yayımlanmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yerli istekliler ile ilgili düzenleme

MADDE 38 - (1) Hizmet alımı ve yapım işlerine ait ihalelerde yerli istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir.

(2) Mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir.

Fiyat farkı

MADDE 39 - (1) İhalelerde esas alınacak para birimi yabancı ülke para birimi olduğunda fiyat farkı hesaplanmaz. İhale onay belgesi ile idari şartname ve sözleşme tasarisında belirtilmek kaydıyla Türk parası esas alınarak yapılacak ihalelerde 4735 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca yürürlüğe konulan Esaslara göre fiyat farkı hesaplanabilir.

Yasak fiil ve davranışlar

MADDE 40 - (1) Yasak fiil ve davranışlarla ilgili hususlarda 4734 sayılı Kanun ile

Sürelerin hesabı

MADDE 41 - (1) Sürelerin hesaplanmasında bu Esaslarda hüküm bulunmayan hallerde I liJ/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

Bildirim ve tebligat esasları

MADDE 42 - (1) Aday ve isteklilere yapılacak her türlü bildirim ve tebligatlar, Başkanlıkça ihale dokümanında farklı bir düzenleme yapılmadığı takdirde 4734 sayılı Kanunun 65 inci maddesine göre yapılır.

Diğer hususlar

MADDE 43 - (1) Bu Esaslar kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde ek sözleşme düzenlenmesi, denetim, muayene ve kabul işlemleriyle ilgili esaslar Başkanlıkça belirlenir.

(2) Bu Esaslar dahilinde yapılacak ihalelerde, 4734 sayılı Kanunun I O uncu maddesinde sayılan belge ve bilgilerden hangisinin isteneceği işin özelliği dikkate alınarak Başkanlıkça belirlenir.

(3) Bu Esaslar dahilinde yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, götürü bedel veya birim fiyat üzerinden teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilir.

(4) Bu Esaslarda belirtilmeyen hususlarda Başkanlık, 4734 sayılı Kanun ve 4735 sayılı Kanun ile ilgili mevzuat hükümlerini uygulayabilir.

Yürürlük

MADDE 44-(1) Bu Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 45- (1) Bu Esasları Sayıştay Başkanı yürütür.